

JOHTOKUNTA 3.2.2003

Kokous 1/2003

ASIALISTA

- 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 2 Ilmoitusasiat (liitteet 1 ja 2)
- 3 Tutkimusprofessoreiden virat
- 4 Arktisen keskuksen toiminta- ja taloussuunnitelma 2004-2006 (liite 3)
- 5 Seuraava kokous

Johtokunta

Paula Kankaanpää 341 2768

Kokous	1/2003		
Aika	Maanantai 03.02.2003 klo 10.00 - 11.00		
Paikka	Arktisen keskuksen kokoushuone Thule, Pohjoisranta 4, 2. kerros		
Läsnä	Jäsenet:	Varajäsenet:	Esittelijät:
	Alpo Rusi (pj.)	Monica Tennberg	Paula Kankaanpää,
	Maurice Andem	Kyösti Holma	varahlö Osmo Rätti
	Päivi Linnansaari	Leif Rantala	Timo Koivurova
	Tuija Hautala-Hirvioja	Sisko Ylimartimo	Liisa Kurppa
	Tarja Särkkä	Sirkka-Liisa Laine	Kari Viertola
	Petteri Ylianttila	Jaakko Ranta	
	Jukka Jokimäki	Bruce Forbes	Tiedoksi:
	Leena Tornberg	Arto Vitikka	Esko Riepula
	Pekka Aikio	Matti Särkelä	Juhani Lillberg
	Marja-Liisa Sutinen	Martti Varmola	Mirja Väyrynen
	Seppo Lahti	Seppo Neuvonen	
	Kari Laine	Pirkko Siikamäki	

1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Lapin yliopiston johtosäännön 15 §:n 2 momentin mukaan kutsu hallintoelimen kokoukseen on lähetettävä viimeistään kolme arkipäivää ennen kokousta. Kokouskutsussa on mainittava käsiteltävät asiat.

Saman johtosäännön 16 §:n 1 momentin mukaan hallintoelin on päätösvaltainen, kun läsnä on kokouksen puheenjohtajan lisäksi vähintään puolet muista jäsenistä.

Esitys

Todettaneen kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Todettiin

Pöytäkirjan vakuudeksi

Puheenjohtaja

Alpo Rusi

Esittelijä

Paula Kankaanpää

Johtokunta

Paula Kankaanpää 341 2768

Kokous	1/2003		
Aika	Maanantai 03.02.2003 klo 10.00 - 11.00		
Paikka	Arktisen keskuksen kokoushuone Thule, Pohjoisranta 4, 2. kerros		
Läsnä	Jäsenet:	Varajäsenet:	Esittelijät:
	Alpo Rusi (pj.)	Monica Tennberg	Paula Kankaanpää,
	Maurice Andem	Kyösti Holma	varahlö Osmo Rätti
	Päivi Linnansaari	Leif Rantala	Timo Koivurova
	Tuija Hautala-Hirvioja	Sisko Ylimartimo	Liisa Kurppa
	Tarja Särkkä	Sirkka-Liisa Laine	Kari Viertola
	Petteri Ylianttila	Jaakko Ranta	
	Jukka Jokimäki	Bruce Forbes	Tiedoksi:
	Leena Tornberg	Arto Vitikka	Esko Riepula
	Pekka Aikio	Matti Särkelä	Juhani Lillberg
	Marja-Liisa Sutinen	Martti Varmola	Mirja Väyrynen
	Seppo Lahti	Seppo Neuvonen	
	Kari Laine	Pirkko Siikamäki	

2

Ilmoitusasiat

- Arktisen keskuksen ja UArctic-hankkeen tulossopimukset liitteenä (liitteet 1 ja 2).
- Johtokunnan edellisessä kokouksessa 04.11.2002 päätettiin esittää Lapin yliopiston hallitukselle, että Arktisen keskuksen asema sitä koskevassa tilinpidossa koskien etenkin sen näyttelyn pääsylipputulaja selvitetään. Asiaa ei ole vielä käsitelty yliopiston hallituksessa, mutta se on vireillä.
- ARKTIS-tutkijakoulu käynnistyi vuoden alussa. Tutkijakouluun palkattiin viisi jatko-opiskelijaa ja ns. statuspaikoille valittiin 15 jatko-opiskelijaa.

ARKTIS-tutkijakouluun O-paikoille valitut tutkijaopiskelijat:

Kansainvälinen politiikka ja yhteiskunnalliset kysymykset; maankäyttö ja päätöksenteko: Susiluoto, Paulo

Ympäristö- ja vähemmistöoikeus: Tirronen, Tanja

Kulttuurien tutkimus; kulttuuri, identiteetti ja perinteinen tieto: Hirvonen, Sanna

Biologia ja ympäristötieteet; globaalimuutos, maa- ja vesiekosysteemit ja elinkeinot: Albert, Raino-Lars ja Kitt, Heidi.

Heidi Kitille myönnettiin lupa tehdä väitöskirjatyötä Renmanin rahoituksella v. 2003 ja vuosi 2004 OPM:n tutkijankoulutuspaikalla. Vapautuvalle aloituspaikalle vuodelle 2003 valittiin Pirita Oksanen.

ARKTIS-tutkijakouluun S-paikoille valitut tutkijaopiskelijat (koulun statuspaikat): Aikio-Puoskari, Ulla; Flöjt, Mika; Forrest, Scott; Heikkilä, Lydia; Heinämäki, Leena;

Kettlewell, Philippa; Laakso, Ari; Lauhamaa, Pigga; Magga-Hetta, Tuula-Maija; Nikk, Anna; Norberg, Harri; Oksala, Hilikka; Oksanen, Pirita; Väisänen, Virve ja Wera, Romuald

- Tietopalvelu:

Tietopalvelu kokoaa Barentsin aluetta koskeva tiedon www-tietokokonaisuudeksi. Lapin liitto on myöntänyt EU-rahoituksen hankkeeseen.

Laajalla yhteistyöllä pyritään parantamaan nykyistä tietojen löydettävyyttä. Barentsin alueella ja alueesta tuotettua tietoa on jo hyvin saatavilla, mutta ne ovat hajallaan eri lähteissä. Hankkeen alussa selvitetään keskeisten tiedontarvitsijoiden tarpeita. Jatkossa tietokokonaisuus on kaikkien käytettävissä. Keskeisenä asiantuntijana hankkeessa toimii Barentsin alueneuvoston asettama informaatioteknologian työryhmä.

Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 556 000 € Suomen ja Ruotsin yhteiset hankekustannukset ovat 327 000 € johon hanke saa Lapin liiton myöntämästä Interregin Kolarctic-osaohjelmasta 196 000 € ja Lapin lääninhallituksen sivistisosastolta 53 000 € Hankkeen rahoitukseen osallistuvat myös, Ruotsin ja Norjan pohjoiset maakunnat sekä Luoteis- Venäjä.

Hankkeen päätoimija on Arktisen keskuksen tietopalvelu ja sillä on yhteistyökumppaneinaan Lapin taidetoimikunta sekä Ruotsista Norrbottenin ja Västerbottenin lääninhallitukset. Norjasta yhteistyöhön osallistuu muun muassa Barentsin sihteeristö ja Venäjältä Murmanskin tekninen yliopisto.

- Pohjoisen ympäristö- ja vähemmistöoikeuden instituutti (PYVI):

Arktisen keskuksen Pohjoisen ympäristö- ja vähemmistöoikeuden instituutilla (PYVI) on työntäyteinen kevät. Ensinnäkin PYVIN koordinoima Arctic Governance (ARG) –opintoohjelma tarjoaa englanninkielistä oikeus- ja yhteiskuntatieteellistä opetusta Lapin yliopiston omille ja ulkomaisille opiskelijoille jo toista lukukauttaan. Ohjelma on toiminut todella hyvin ja opetustarjonta on ollut laajaa.

PYVI on satsannut siihen, että sen väitöskirjatyötä aloittelevilla tutkijoilla olisi perusrahoitus kunnossa. Syksyllä PYVI sai Suomen Akatemiassa hankerahoitushakemuksen läpi, jonka kautta OTM Leena Heinämäelle järjestyi rahoitus neljäksi vuodeksi ja Violet Fordille yhdeksi. Inuittitutkijamme Violet Ford, entinen Inuit Circumpolar Conference –järjestön tutkimusjohtaja tulee PYVIin vierailevaksi tutkijaksi täksi kevääksi. Leena Heinämäki on ollut tutkijavierailulla Yukonissa Arctic Athabascan Council -nimisen alkuperäiskansojen järjestön vieraana ja palaa sieltä maaliskuun alussa. Kristiina Saraviita aloitti vuoden alusta PYVIN tutkijana Suomen Akatemian rahoittamassa Ihmisoikeustutkimuksen tutkijakoulussa, jossa PYVI on mukana. Lisäksi Arktis –tutkijakoulun johtoryhmä valitsi yhden PYVIN tutkijoista, Tanja Tirrosen, neljäksi vuodeksi tähän monitieteiseen tutkijakouluun. PYVIN tutkijayhteisössä vaikuttava tutkija Sanna Hirvonen, joka tällä hetkellä toimii AK:n tutkimusyksikössä, valittiin myös tähän tutkijakouluun. Merja Pentikäinen jatkaa väitöskirjatutkimustaan kansainvälisten järjestöjen toiminnasta rasismia ja suvaitsemattomuutta vastaan Suomen Akatemian rahoittamassa tutkimushankkeessa, jossa PYVI on mukana.

Tutkijakoulun ja Akatemian hankkeen puitteissa PYVI satsaa erityisesti jatko-opiskelijoiden ohjaamiseen tulevana keväänä. Ensinnäkin PYVI on mukana järjestämässä Arktis -tutkijakoulun ensimmäistä seminaaria ensi huhtikuussa. Toisaalta pyrimme myös edistämään keskustelua kahdessa opintopiirissämme, ”kansainväliseen oikeuteen pelastautuneissa” ja ”alkuperäisissä”, jotka ovat avoimia kaikille Lapin yliopiston jatko-opiskelijoille.

Pohjoismainen arktinen oikeudellinen yhteistyömme on lähtenyt mainiosti käyntiin. Ensimmäinen virallinen yhteistyökokous pidettiin täällä PYVIssä 17.1, johon osallistivat meidän lisäksi edustajat Lapin, Tromssan ja Luleån oikeustieteellisistä tiedekunnista/osastoista sekä Pohjoismainen saamelaisinstituutti. PYVIN johtaja Timo Koivurova käy luennoimassa Luleån teknologisen korkeakoulun oikeustieteen osastossa ja Tromssan yliopiston oikeustieteellisessä tiedekunnassa ensi huhtikuussa; ensi lokakuussahan PYVI järjestää yhteistyön ensimmäisen vuosittaisen seminaarin teemasta Arctic Governance (ARG). Lisäksi PYVI on mukana AK:n erikoistutkija Lassi Heinisen ideoimassa ja kongressisihteeri Raija Kivilahden organisoimassa Kalottiakatemiassa, joka järjestetään täällä Arktikumissa 4-6.4.2003.

PYVI järjestää Suomen vähemmistövaltuutettu Mikko Puumalaisen esitelmätilaisuuden vähemmistöjen oikeuksista Arktisessa keskuksessa 14.2. Vähemmistövaltuutettu ja PYVI järjestävät yhdessä 26.2. Helsingissä seminaarin vähemmistöoikeuksista monikulttuuristuvassa Suomessa, joka on jatkoa syyskuussa 2002 järjestetyille tutkijaseminaarille. Tällä kertaa on tarkoitus järjestää tutkijoille ja käytännön asiantuntijoille mahdollisuus vuoropuheluun.

Erikoistutkija Lauri Hannikainen lähtee maaliskuun alussa kolmen kuukauden tutkimusvierailulle Grazin yliopistoon Itävaltaan. Hän on saanut rahoituksen tutkimushankkeelle, joka pyrkii selvittämään seuraavaa kysymystä: Millä tavoin Itävallan vuosien 2000-2002 hallitus, jossa toisena osapuolena oli äärioikeistolainen Freiheitspartei, vaikutti vähemmistöjen, siirtolaisten ja turvapaikanhakijoiden oikeusasemaan Itävallassa.

Erityisen tärkeää on myös ollut se, että PYVIN tutkija, Juha Joonas, on valittu Oulun ja Lapin yliopistojen tutkijaryhmään, jonka tarkoituksena on tieteellisesti selvittää Lapin asutushistoriallisia ja maankäytöllisiä kehityskulkuja sekä maankäyttöön liittyviä oikeudellisia kysymyksiä. Tutkimuksen rahoittaa Oikeusministeriö ja sen on tarkoitus valmistua vuoden 2004 loppuun mennessä.

Esitys

Todettaneen.

Päätös

Todettiin.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Puheenjohtaja

Alpo Rusi

Esittelijä

Paula Kankaanpää

Johtokunta

Paula Kankaanpää 341 2768

Kokous	1/2003		
Aika	Maanantai 03.02.2003 klo 10.00 - 11.00		
Paikka	Arktisen keskuksen kokoushuone Thule, Pohjoisranta 4, 2. kerros		
Läsnä	Jäsenet:	Varajäsenet:	Esittelijät:
	Alpo Rusi (pj.)	Monica Tennberg	Paula Kankaanpää,
	Maurice Andem	Kyösti Holma	varahlö Osmo Rätti
	Päivi Linnansaari	Leif Rantala	Timo Koivurova
	Tuija Hautala-Hirvioja	Sisko Ylimartimo	Liisa Kurppa
	Tarja Särkkä	Sirkka-Liisa Laine	Kari Viertola
	Petteri Ylianttila	Jaakko Ranta	
	Jukka Jokimäki	Bruce Forbes	
	Leena Tornberg	Arto Vitikka	Tiedoksi:
	Pekka Aikio	Matti Särkelä	Esko Rieppula
	Marja-Liisa Sutinen	Martti Varmola	Juhani Lillberg
	Seppo Lahti	Seppo Neuvonen	Mirja Väyrynen
	Kari Laine	Pirkko Siikamäki	

3

Tutkimusprofessoreiden virat

Arktisessa keskuksessa oli haettavana kolme tutkimusprofessorin virkaa. Hakuaika päättyi 22. marraskuuta 2002. Määräaikaan mennessä jätettiin 24 hakemusta. Virkaa ovat hakeneet seuraavat henkilöt:

Arktisen globaalimuutoksen tutkimus:

Forbes, Bruce C.; Jokela, Jukka; Jokimäki, Jukka; Moore, John; Mäkipää, Raisa; Scott, Peter A.; Sepponen, Pentti; Seppä, Heikki; Stipa, Tapani; Tolvanen, Anne; Uotila, Petteri; Vuorinen, Ilppo ja Wookey, Philip A.

Arktisen kestävä kehityksen tutkimus:

Crate, Susan A.; Heininen, Lassi; Helander, Elina; Kauppala, Pekka; Korhonen, Jouni; Tennberg, Monica ja Tolvanen Anne

Arktisen vähemmistö- ja ympäristöoikeuden tutkimus:

Andreev, Oleg; Chopra, Sudir; Gayim, Eyassu ja Koivurova, Timo

Johtokunta päätti edellisessä kokouksessaan 4.11.2002, että jokaista virkaa kohti pyydetään arvio kolmelta asiantuntijalta. Tutkimusprofessuurien hakijoiden mahdollisiksi arvioijiksi on kysytty seuraavia henkilöitä:

GLOBAALIMUUTOS

Prof. Atte Korhola,
Prof. Terry Chapin - **maybe**

Prof. Emeritus Bill Heal - **ok**

Hki yliopisto. x.x@helsinki.fi
Department of Biology and Wildlife
Institute of Arctic Biology University of
Alaska, Fairbanks, x.x@uaf.edu
University of Edinburgh,
o.w.heal@durham.ac.uk

Prof. Terry Callaghan

Director, Abisko Scientific
Research Station Royal Swedish Academy
of Sciences Abisko,
t.v.callaghan@sheffield.ac.uk

Dr. Marja-Liisa Sutinen - **ok**

Metsäntutkimuslaitos, Rovaniemi,
x.x@metla.fi

Prof. Seppo Kellomäki - **ok**

Joensuun yliopisto, x.x@joensuu.fi

Prof. Harold Mooney

Stanford University,
hmooney@jasper.stanford.edu

KESTÄVÄ KEHITYS

Prof. Rasmus Rasmussen - **ok**

Roskilde University, rasmus@ruc.dk

Prof Tim Ingold - **no**

Department of Sociology and
Anthropology University of Aberdeen
Aberdeen, x.x@abdn.ac.uk

Dr. Yvon Csonka

University of Greenland,
yvcs@ilisimatusarfik.gl

Prof, Noel Broadbent

Umeå University, Archaeology
dept, x.x@arke.umu.se

Prof. Anne Eskelinen - **no**

University of Helsinki, x.x@helsinki.fi

Raimo Väyrynen – **ok**

University of Helsinki, vayrynen.1@nd.edu

Ivar Björklund

University of Tromsø, Sami
etnografi, ivarb@tmu.uit.no

VÄHEMMISTÖ- JA YMPÄRISTÖOIKEUS

Ympäristöoikeuden asiantuntija.

Erkki Hollo - **ok**

Helsingin yliopiston
ympäristöoikeuden professori
Turun yliopiston
ympäristöoikeuden professori

Kari Kuusiniemi - **varalla**

Vähemmistöoikeuden asiantuntija

Martin Scheinin - **ok**

valtiosääntöoikeuden ja
kansainvälisen oikeuden professori, Åbo
Akademin ihmisoikeusinstituutti
julkisoikeuden professori, Åbo Akademi

Markku Suksi - **mahdollinen**

Arktiseen liittyvien oikeudellisten asioiden asiantuntija

Geir Ulfstein - **ok**

kansainvälisen oikeuden
professori Oslon yliopisto ja
apulaisprofessori Tromssan yliopistossa.

Erik Franckx - **varalla**

kansainvälisen oikeuden
professori, Vrije Universiteit Brussels

Arvioijille lähetettävä arviointiohje ja arvioinnin aikataulu esitellään kokouksessa.

Esitys

Tehdään kokouksessa.

Päätös

Päätettiin, että arvioijat käydään uudelleen läpi ja nimilista hyväksytään seuraavassa kokouksessa.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Puheenjohtaja

Alpo Rusi

Esittelijä

Paula Kankaanpää

Johtokunta

Paula Kankaanpää 341 2768

Kokous	1/2003		
Aika	Maanantai 03.02.2003 klo 10.00 - 11.00		
Paikka	Arktisen keskuksen kokoushuone Thule, Pohjoisranta 4, 2. kerros		
Läsnä	Jäsenet:	Varajäsenet:	Esittelijät:
	Alpo Rusi (pj.)	Monica Tennberg	Paula Kankaanpää,
	Maurice Andem	Kyösti Holma	varahlö Osmo Rätti
	Päivi Linnansaari	Leif Rantala	Timo Koivurova
	Tuija Hautala-Hirvioja	Sisko Ylimartimo	Liisa Kurppa
	Tarja Särkkä	Sirkka-Liisa Laine	Kari Viertola
	Petteri Ylianttila	Jaakko Ranta	
	Jukka Jokimäki	Bruce Forbes	Tiedoksi:
	Leena Tornberg	Arto Vitikka	Esko Rieppula
	Pekka Aikio	Matti Särkelä	Juhani Lillberg
	Marja-Liisa Sutinen	Martti Varmola	Mirja Väyrynen
	Seppo Lahti	Seppo Neuvonen	
	Kari Laine	Pirkko Siikamäki	

4

Arktisen keskuksen toiminta- ja taloussuunnitelma

Arktisen keskuksen toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2004-2006 käsitellään Lapin yliopiston hallituksen kokouksessa osana yliopiston toiminta- ja taloussuunnitelmaa 12. helmikuuta 2003. Oheisena Arktisen keskuksen toiminta- ja taloussuunnitelmaluonnos (liite 3).

Esitys

Hyväksyttäneen Arktisen keskuksen toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2004-2006.

Päätös

Hyväksyttiin sovituin muutoksin.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Puheenjohtaja

Alpo Rusi

Esittelijä

Paula Kankaanpää

Johtokunta

Paula Kankaanpää 341 2768

Kokous 1/2003

Aika Maanantai 03.02.2003 klo 10.00 - 11.00

Paikka Arktisen keskuksen kokoushuone Thule, Pohjoisranta 4, 2. kerros

Läsnä Jäsenet:

Alpo Rusi (pj.)
Maurice Andem
~~Päivi Linnansaari~~
Tuija Hautala-Hirvioja
~~Tarja Särkkä~~
~~Petteri Ylianttila~~
Jukka Jokimäki
~~Leena Tornberg~~
~~Pekka Aikio~~
Marja-Liisa Sutinen
Seppo Lahti
Kari Laine

Varajäsenet:

~~Monica Tennberg~~
~~Kyösti Holma~~
~~Leif Rantala~~
~~Sisko Ylimartimo~~
Sirikka-Liisa Laine
~~Jaakko Ranta~~
~~Bruce Forbes~~
~~Arto Vitikka~~
~~Matti Särkelä~~
~~Martti Varmola~~
~~Seppo Neuvonen~~
~~Pirkko Siikamäki~~

Esittelijät:

Paula Kankaanpää,
varahlö Osmo Rätti
~~Timo Koivurova~~
Liisa Kurppa
~~Kari Viertola~~

Tiedoksi:

~~Esko Rieppula~~
~~Juhani Lillberg~~
~~Mirja Väyrynen~~

5

Seuraava kokous

Esitys

Tehdään kokouksessa.

Päätös

Päätettiin, että kesäkuussa pidetään kokous keskiviikkona 11.6.2003 alkaen klo 10.00. Mahdollisesta aikaisemmin pidettävästä kokouksesta sovitaan erikseen.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Puheenjohtaja

Alpo Rusi

Esittelijä

Paula Kankaanpää